

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DEN SØNDERJYSKE KIRKEGÅRD 100 ÅR - DEN FRANSKE FORBINDELSE

af Søren Rasmussen

Titel: "Den Sønderjyske Kirkegård 100 år – Den franske forbindelse"

Forfatter: Søren Rasmussen

Sat med: Verdana

ISBN: 978-87-94314-12-1

Trykt i Danmark ved: www.lasertryk.dk

Udgivelsesår: 2024

Braines placering er ved den røde pil.

Tidligere udgivelser om Den Sønderjyske Kirkegård af samme forfatter:

"Besøget ved Den Sønderjyske Kirkegård i Braine", udgivet 2020, ISBN 978-87-972254-1-7

"Den Sønderjyske Kirkegård i Braine", udgivet 2021, ISBN 978-87-972254-4-8.

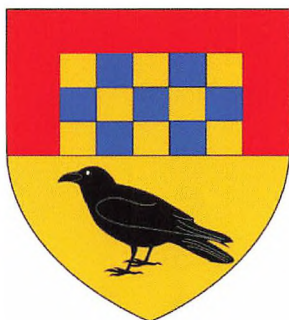
"Fredshaven ved Den Sønderjyske Kirkegård i Braine", udgivet 2022, ISBN 978-87-94314-06-0.

"Ti skæbner fra Kolding kommune på Den Sønderjyske Kirkegård", udgivet 2024, ISBN 978-87-94314-03-9.

**"DEN SØNDERJYSKE KIRKEGÅRD
100 ÅR
- DEN FRANSKE FORBINDELSE"**

om 100året og forbindelsen mellem den danske by Kolding og den franske by Braine med Den Sønderjyske Kirkegård.

INDHOLD

Forord	5
Kolding Kommune og kirkegården	7
Endnu et menneske	10
UNESCO Verdensarv	16
På finansloven	19
Kolding Kommunes deltagelse ved 100året	22
Dannebrogs-Samfundet i Kolding Kommune	30
Program for besøget	31
Besøget ved 100års jubilæum	33
Deltagerliste	58
Kolding Kommunes delegation af frivillige	60
Genforenings- og Grænsemuseet.	62
Paul Verrier	63

FORORD

I hundrede år har Den Sønderjyske Kirkegård eksisteret i Frankrig. Den ligger fredeligt, ved den lille by Braine og minder om de mange tusinde sønderjyder, der måtte igennem helvede i første verdenskrigs skyttegrave. De der døde og de der kom hjem med ar på sjæl og legeme. Den minder også om mellemfolkelig forståelse og fransk storsind, af højeste karat. For med stor sandsynlighed har de soldater der ligger på kirkegården og de øvrige mennesker som kirkegården er mindested for, kæmpet mod og måske såret eller dræbt franske soldater. Alligevel stillede den franske stat jorden til rådighed for etableringen af Den Sønderjyske Kirkegård.

Franskmændene havde stor forståelse for sønderjydernes situation. For som Sønderjylland var besat af Tyskland, så led det franske område Alsace-Lorraine under samme skæbne. Her måtte unge franskmænd i krig for den tyske kejser.

De dansksindede sønderjyder gjorde deres pligt, overfor det land der havde besat deres hjemegn, i håb om at de ved netop at gøre dette, kunne opnå en folkeafstemning om deres hjemstavns genforening med Danmark, efter krigen. Det lykkedes som bekendt og det skylder vi dem evig tak for.

Mindet om 1. verdenskrigs frygtelige lidelser er vigtigt for, at undgå gentagelse. Det er grund nok i sig selv, til at fastholde mindet på kirkegården, besøge den og fortælle historien om den. Men der er også mange andre vigtige aspekter af vores historie som fortælles via Den Sønderjyske Kirkegård. Mindet om de menneskelige ofre, for at sikre genforeningen, den mellemfolkelige forståelse, fredelig sameksistens, hensyntagen og venskab over grænser.

Den Sønderjyske Kirkegård fortæller om en skrækkelig tid og historie, men det maner også til håb og fred.

Billede: I 2023 var jeg i en periode stedfortræder for Peter Kofod i Folketinget, idet han var på barselsorlov. I vandrehallen på Christiansborg er der en bås hvori der er en meget smuk mosaik fra genforeningen, den nød jeg at sidde ved i pauserne mellem møderne.

Den 11. november 2022 blev der, ved siden af Den Sønderjyske Kirkegård, etableret en fredshave. Det passer rigtig godt til den læring man gerne skulle få ud af sønderjydernes kamp under 1. verdenskrig og den fredelige demokratiske folkeafstemning, der førte til genforeningen i 1920 – også verden i dag, med bl.a. krigen i Ukraine, kunne drage meget læring af dette. Ligesom fredshaven passer til Frankrigs forsonende og storsindede holdning til Danmark og Sønderjyderne under og efter 1. verdenskrig.

Kolding, juni 2024.
Søren Rasmussen

KOLDING KOMMUNE OG KIRKEGÅRDEN

Da Kolding Kommune og Christiansfeld Kommune blev lagt sammen, ved kommunesammenlægningen, den 1. januar 2007, blev Kommunen samtidig en del af Sønderjylland. Dermed ligger bl.a. hele Skamlingsbanken og det historiske sted hvor HM Kong Christian X, red over den slettede grænse, på den hvide hest i 1920 og hvor Genforenings- og Grænsemuseet i dag minder om den store begivenhed, i Kolding Kommune.

Med den sønderjyske kulturarv fulgte også historien om de tusindvis af sønderjyder, der under 1. verdenskrig måtte i krig for den tyske kejser, da deres hjemstavn siden 1864 var under tysk herredømme. Mange tusinde mistede livet og de øvrige kom hjem med ar på sjæl og legeme.

Mange af dem deltog og gjorde deres pligt, overfor den tyske kejser, i håb om at de efter krigen kunne opnå en folkeafstemning, om deres hjemstavns genforening med Danmark. I Braine i Frankrig blev, med stor velvilje fra den franske stat, efter krigen, etableret en dansk kirkegård. 79 faldne sønderjyder blev flyttet dertil, heraf er de ti fra den nuværende Kolding Kommune. Der blev siden etableret mindesmærke og mindetavler for alle de faldne sønderjyder, således det i dag er et samlet mindested for alle de faldne fra landsdelen.

Billede: Søren Rasmussen på Den Sønderjyske Kirkegård, fredag den 14. juni 2024.

Jeg deltog, som 1. viceborgmester, sammen med daværende byrådsmedlem Elvis Comic og min bror, daværende Socialdirektør Lars Rasmussen, ved markeringen af 100 året for afslutningen af 1. verdenskrig i Braine. Det første officielle besøg fra Kolding Kommune. Det var den 9. til 11. november 2018.

Oplevelsen på og historien om Den Sønderjyske Kirkegård gjorde et dybt indtryk på mig. Elvis Comic og jeg blev enige om, at vi ville foreslå at Kolding Kommune fremover skal bidrage til vedligehold af kirkegården, når vi kom hjem.

Jeg rejste sagen i Økonomiudvalget efter hjemkomsten og et enigt udvalg bakkede op om et fast årligt bidrag på 10.000 kr.

Billede: Elvis Comic (A) og Søren Rasmussen (O) på Den Sønderjyske Kirkegård i november 2018. Vi giver hinanden håndslag på at arbejde på, at Kolding Kommune også skal bidrage til vedligehold af kirkegården.

På Økonomi- og Strategiudvalgsmødet den 24. oktober 2022, behandlede udvalget en henvendelse fra Det Sønderjyske Koordinationsudvalg om at øge det årlige bidrag til Den Sønderjyske Kirkegård med 10.000 kr. Et enigt udvalg vedtog at imødekomme henvendelsen, således Kolding Kommune fremover bidrager med 20.000 kr. årligt.

Den 4. april 2022 fik Kolding Byråd en henvendelse fra Den danske ambassade i Paris underskrevet af bl.a. HKH Prins

Joachim, der på det tidspunkt var forsvarsattaché på ambassaden. Henvendelsen var en anbefaling til Vejen, Aabenraa, Haderslev, Sønderborg, Tønder og Kolding Kommuner om at bidrag til etableringen af en fredshave ved siden af Den Sønderjyske Kirkegård i Braine, med tilsammen 20.000 euro.

Kolding Kommunes Økonomi- og Strategiudvalg sagde ja til, at yde sin del af beløbet, svarende til omkring 25.000 kr.

Jeg havde æren af at deltage og repræsenterer Kolding Kommune ved indvielsen af fredshaven, sammen med byrådsmedlem Hamlaoui Bahloul (A) og Børne- og Uddannelsesdirektør Flemming Skaarup, den 11. november 2022.

Billede: 2. viceborgmester Søren Rasmussen ved kransenedlæggelse på Den Sønderjyske Kirkegård umiddelbart før åbningen af fredshaven i Braine. I baggrunden ses bl.a. HKH Prins Joachim.

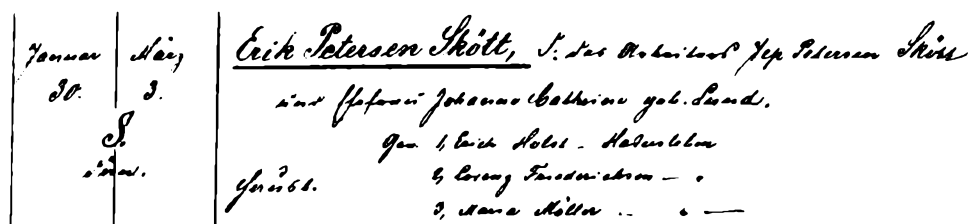
Billede: HKH klipper snoren og indvier dermed fredshaven ved siden af den Sønderjyske Kirkegård, den 11. november 2022.

ENDNU ET MENNESKE

År 2023 bragte overraskende nyt om en ung sønderjyde, der havde deltaget i 1. verdenskrig.

Den 21. juni 1916, meldes den unge mand, Erik Petersen Skøtt, savnet ved Verdun.

Erik Petersen Skøtt blev født den 30. januar 1895 i Gl. Haderslev Sogn. Et sogn i centrum af Haderslev.

Billede: Udsnit af kirkebogen for Gl. Haderslev sogn om Erik Pedersen Skøtts fødsel og dåb. Han er døbt 3. maj 1895.

Han boede i Varnæs og arbejdede som slagtersvend, da han under 1. verdenskrig indkaldes til den tyske hær. Varnæs er en landsby på halvøen Sundeved i Sønderjylland, beliggende 2 km nord for Bovrup, 7 km nordøst for Felsted, 14 km nord for Gråsten og 12 km øst for Aabenraa. Byen hører i dag til Aabenraa Kommune.

Erik Petersen Skøtt mødte på session i Kiel i 1915. Han blev soldat i Jäger-Bataillon 9 fra den 4. maj 1915 og i Jäger-Regiment Nr. 2, 3. Kompagnie i 1916. Han havde rang af Gefreiter, hvilket svarer til korporal på dansk, da han forsvandt i helvedet ved Verdun.

Jäger Regiment Nr. 2 blev dannet i maj 1915, som en del af "Alpenkorps".

Billede: Uniformsjakke (WAFFENROCK) for gefreiter ved Jäger-Bataillon nr. 9.

Billede: Soldater fra Lauenburgisches Jäger-Bataillon Nr. 9, 3. kompagni, på march fra Noyon til Dives omkring 1. april 1915.

Adskillige sønderjyder gjorde tjeneste her ved jægerne fra Ratzeburg. Udover Ravnsgaard fra Christiansfeld, som har sendt dette kort hjem, kan nævnes H. Kock, Mølby, H. Moos, Nybøl og Kræmer, Ø. Lindet. Jægerne bærer chakot. Officer studeret et kort. Officerer har Luger P08-pistoler i bæltet. Kilde: Museum Sønderjyllands Mediearkiv / arkiv.dk.

Slaget ved Verdun i Nordøstfrankrig var et af de største slag under 1. verdenskrig. Slaget varede fra 21. februar 1916 til 18. december 1916. De franske tab var omkring 378.000, hvoraf de ca. 167.000 var døde. De tyske tab var omkring 337.000, hvoraf de ca. 150.000 var døde. I dag anslår man, at der stadig ligger omkring 80.000 soldater begravet i ukendte grave, f.eks. sammenstyrtede skyttegrave eller bunkers.

Den 21. juni 1916, var det Erik Petersen Skøtt, der forsvandt ved Verdun. 107 år senere, næsten på dato, blev det offentliggjort, at en fransk organisation, i forbindelse med en udgravning, havde fundet liget af Erik.

Billede: Erik Petersen Skøtts identifikationsmærke fundet ved hans lig, i Frankrig, 107 år efter han forsvandt i slaget ved Verdun.

Den Sønderjyske Fonds Mindelegat, der står for Den Sønderjyske Kirkegård i Braine i Frankrig, blev via den danske

ambassade kontaktet af en fransk styrelse, der arbejder med fund af faldne fra første verdenskrig. De kunne meddele, at Erik Petersen Skøtt var blevet fundet.

— I den sidste prøjsiske Tabsliste meddeles,
at Gefr. Erich Skøtt fra Haderslev er savnet.

Billede: Udklip fra Ribe Stifts-Tidende, onsdag den 2. august 1916 i rubrikken "Faldne, saarede og fangne". Teksten lyder: - I den sidste prøjsiske Tabsliste meddeles, at Gefr. Erich Skøtt fra Haderslev er savnet.

I begyndelsen af juli 2023, lige godt 107 år efter Erik Petersen Skøtt faldt, kunne Byrådsmedlem I Haderslev, Allan Emiliussen (V), der også er medlem af bestyrelsen for Den Sønderjyske Fonds Mindelegat, meddele at han havde kontaktet både Rigsarkivet og Museum Sønderjylland, for at sikre Erik Petersen Skøtt muligheden for en begravelse, ved en værdig mindehøjtidelighed, eventuelt på Den Sønderjyske Kirkegård. Inden der skulle tages stilling til, hvor begravelsen skulle finde sted, efterlyste man pårørende, for at høre deres mening til sagen.

Erik Petersen Skøtt havde ikke selv børn. Han havde dog fem søskende: Lauritz Petersen Skøtt (1885-1957), Peter Petersen Skøtt (1887-1974), Cathrine Dorthea Skøtt (1890-1977), Anna Kirstine Skøtt (1892-1964) og Marius Petersen Skøtt (1898-1965).

Den 24. september 2023 skrev jeg til Allan Emiliussen: "Kære Allan. Jeg læste med stor interesse om fundet af Erik Petersen Skøtts jordiske rester ved Vedrun tidligere i år samt din fine og omsorgsfulde håndtering af situationen.

Da jeg har stor interesse for emnet og Den Sønderjyske Kirkegård, vil jeg hører dig ad om du ved om der er truffet beslutning om hvor han skal begravnes ?”

Allan Emiliussen svarede:

”Kære Søren,

Mange tak for din henvendelse og interesse. Ja, der er fundet en løsning. Jeg har været i dialog med stort set alle efterkommere, og der peges på kirkegården i Braine. Formelt afventer jeg lige byens borgmester.

Vi planlægger i fondens bestyrelse at ceremonien og begravelsen skal finde sted juni 2024 ifm fejringen af 100 året for kirkegården.

Jeg holder dig gerne orienteret om den løbende udvikling.”

Billeder: Mindestenen ved Varnæs Kirkegård.

Anden række nævner de faldne og savnede fra Varnæs sogn og Erik Petersen Skøtt er nr. 11 fra oven. Kilde: Museet på Sønderborg Slot.

Billede: Møde i Braine mellem repræsentanter for byen Braine, bl.a. viceborgmester Nathalie Mussot og borgmester Francois Rampelberg og den danske ambassade ved forsvarsattaché Nicolas T. Veicherts og fonden til vedligehold af kirkegården ved Charlotte Dumont og Christian Mourlaque, om planlægning af markeringen af 100 året og genbegravelsen. Braine, den 6. maj 2024.

Billede: Erik Petersen Skøtts jordiske rester overdrages til en repræsentant for fonden til vedligehold af kirkegården. Den tyske krigskirkegård i Solers, 31. maj 2024.

UNESCO VERDENSARV

2023 bragte endnu en overraskelse. Den 22. september udsendte byen Braine en pressemeddelelse om, at Den Sønderjyske Kirkegård var optaget på UNESCOs Verdensarvsliste.

Pressemeddelelsen oversat til dansk:

DANSK MILITÆRKIRKEGÅRD OPTAGET PÅ UNESCO'S VERDENSARVSLISTE

sep 22, 2023

UNESCOs konvention om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv, der blev vedtaget i 1972, anerkender den "enestående universelle værdi" af visse steder på jorden og deres tilhørsforhold til menneskehedens fælles arv.

Onsdag den 20. september 2023 blev det 45. udvidede møde i UNESCOs verdensarvskomit  afholdt i Riyadh (Saudi-Arabien).

☐ Efter denne session er den danske milit rkirkeg rd nu optaget på UNESCOs verdensarvsliste.

Denne kirkegård er et symbolsk sted for Danmark, det er den eneste danske kirkegård på fransk jord, der hylder 79 Slesvigere, der døde mellem 1914 og 1918.

9 mindesteder registreret

Fra nord til syd for vores territorium vidner disse 9 mindesteder om konfliktens indvirkning på vores land, dets folk, dets historie. En mindearv af største betydning for fremtiden og turismen.

Monument Les Fant mes sur la Butte Chalmont (Oulchy-le-Ch teau);

Amerikans milit rkirkeg rd i Belleau;

Tysk milit rkirkeg rd i Saint-Quentin;

Tysk milit rkirkeg rd i Veslud;

Fransk milit rkirkeg rd i Le Sourd;

Fransk milit rkirkeg rd i d'Effry;

Dansk milit rkirkeg rd i Braine;

Kapel og tysk og fransk milit rkirkeg rd i Cerny-en-Laonnois;

Fransk milit rkirkeg rd i Craonnelle.

Ville de

Braine

Billede: Byen Braines logo.

Den danske UNESCO-nationalkommission

”At blive udpeget til verdensarv er en blåstempling af en lokalitets globale betydning. Det forpligter til at beskytte, bevare og udbrede kendskabet til stedet.

Roskilde Domkirke, Kronborg Slot, Stevns Klint, Vadehavet, Christiansfeld, Jelling Monumenterne, Parforcejagtlandskabet i Nordsjælland og fem arkæologiske ringborge (Aggersborg ved Limfjorden, Fyrkat ved Hobro, Nonnebakken i Odense, Trelleborg i Slagelse og Borgring i Køge) er alle UNESCO Verdensarv. De otte stykker af verdensarv er langt mere end blot smukke seværdigheder på Danmarkskortet.

Slots- og Kulturstyrelsen har ansvaret for det danske rigsfællesskabs arbejde med verdensarv og dermed også for den grønlandske verdensarv: Kujataa nordbo- og inuitlandbrug ved randen af indlandsisen, jagtområdet Aasivissuit-Nipisat og Ilulissat Isfjord.

Verdensarv har handlet om bæredygtighed, længe før vi for alvor begyndte at tale om bæredygtighed.

- Bolette Lehn Petersen, Slots- og Kulturstyrelsen

Danmark har tilsluttet sig Verdensarvskonventionen, som blev vedtaget i 1972. Den forpligter lande til at bevare den del af verdens kultur- og naturarv, som er umistelig for menneskeheden. Bevarelsen skal sikre, at områderne bliver brugt og besøgt, uden at det medfører nedtrampning og slitage på omgivelserne og lokalmiljøet. Alle skal have noget godt ud af stedet. Det gælder både turister og dem, der bor i området.”

Kilde: www.unesco.dk

PÅ FINANSLOVEN

2023 blev ved med at bringe nyt om den gamle kirkegård i Braine. Mandag den 27. november 2023 indgik Folketingets partier, med undtagelse af Enhedslisten, således forlig om det kommende års finanslov. Heri indgik en bevilling på 500.000 kr. til udsmykning og vedligehold af Den Sønderjyske Kirkegård i forbindelse med 100året.

Billede: Forside af forslaget til finanslov for 2024.

Haderslev Kommune udsendte i den forbindelse en pressemeddelelse:

"27.11.2023 kl.13.21

Den Sønderjyske Kirkegård er på Finansloven

Den Sønderjyske Kirkegård får 0,5 millioner til vedligehold og udsmykning. Pengene er afsat på Finansloven.

I juni 2024 bliver 100 året for Den Sønderjyske Kirkegård i Braine markeret. Forberedelserne er i fuld gang, og nu er der 0,5 millioner kroner på vej til vedligeholdelse og udsmykning

af kirkegården. Pengene er afsat på Finansloven, som i dag blev præsenteret.

”Vi er rigtig glade for, at vi nu kan markere 100-året for Den Sønderjyske Kirkegård på den måde, som vi ønsker. Vi har tidligere været i dialog med kulturministeren om emnet, men uden held, så det er ingen hemmelighed, at vores lokale folketingspolitiker Jesper Petersen har en andel i, at det nu er lykkedes”, siger borgmester Mads Skau, der også er formand for Den Sønderjyske Fonds Mindelegat.

Den Sønderjyske Kirkegård ligger 100 kilometer nord for Paris og er indrettet som en dansk kirkegård med hvidkalkede mure og gravsten.

På kirkegården ligger 79 dansksindede unge mænd begravet. De faldt alle i Første Verdenskrig.

”Den Sønderjyske Kirkegård er af en hel særlig betydning for mange danskere og især sønderjyderne, og kirkegården er netop kommet på UNESCOs Verdenskulturarvs liste, og den udnævnelse vil også blive markeret til næste sommer. Vi glæder os til at kunne fejre begge dele”, siger borgmester Mads Skau.

Kirkegårdens 100 år og udnævnelsen som verdensarv bliver markeret den 15. juni 2024.

Kirkegården er bygget i dansk stil og blev indviet i 1924. Kirkegården blev omfattende renoveret i 2012-2013.

I forbindelse med renoveringen blev der opsat ti mindeplader med navnene på de 5.333 faldne sønderjyder, der alle døde under 1. Verdenskrig.

Kirkegården vedligeholdes via midler fra Den Sønderjyske Fonds Mindelegat, som får tilskud fra Kolding, Vejen og de fire sønderjyske kommuner samt Ellen og Ove Arkils Fond. Haderslev Kommune er administrator for Den Sønderjyske Fonds Mindelegat.

Kontakt

Mads Skau

Borgmester

Telefon: 40 78 14 75 / mskau@haderslev.dk

13. Den Sønderjyske Kirkegård

Der udmøntes 0,5 mio. kr. i 2024 til Den Sønderjyske Kirkegård beliggende i Frankrig ved den Sønderjyske Fonds Mindelegat med henblik på at give et tilskud til vedligeholdelse og udsmykning af kirkegården i forbindelse med 100-års jubilæet i 2024.

Billede: Udsnit af Finansministeriets Appendiks af 27. november 2023 "Udmøntning af pulje til lokale initiativer".

Billede: Bagsiden af indgangspartiet til Den Sønderjyske Kirkegård i Braine.

KOLDING KOMMUNES DELTAGELSE VED 100ÅRET

På mødet i Økonomi- og strategiudvalget, den 28. august 2023, behandlede en henvendelse fra Haderslev Kommune om deltagelse ved fejringen af 100året for indvielsen af Den Sønderjyske Kirkegård i Braine, i juni 2024.

Et enigt udvalg besluttede at Kolding Byråd skulle deltage med to Byrådsmedlemmer og en embedsmand.

Samtidig besluttedes at Byrådet ikke deltog ved besøget i 2023.

Her er sagen fra Økonomi- og strategiudvalget:

Braine - deltagelse ved mindehøjtideligheder

23/1072

Resumé

Deltagelse ved mindehøjtidelighed i Braine for 1. verdenskrigs afslutning samt deltagelse ved 100 året for indvielse af Den Sønderjyske Kirkegård i Braine.

Sagen behandles i

Økonomi og Strategi.

Forslag

Den konstituerede kommunaldirektør foreslår,
at der tages stilling til deltagelse i besøgene i Braine.

Beslutning Økonomi og Strategi den 28-08-2023

Der deltager ikke repræsentanter fra Kolding Kommune ved mindehøjtideligheden den 11. november 2023.

Kolding Kommune deltager i 100-års jubilæet i juni 2024 med to politikere og 1 embedsmand.

Sagsfremstilling

Haderslev Kommune er i fuld gang med planlægningen af to besøg i Braine.

11. november 2023

Mindehøjtidelighed for 1. Verdenskrigs afslutning (rejseperiode torsdag/lørdag 9.-12. november 2023, begge dage inkl.)

I år har Sønderborg Kommune værtsrollen, hvilket primært indebærer at holde tale i forbindelse med mindehøjtideligheden samt byder velkommen ved traktement i Braine.

15. juni 2024

100 året for indvielse af den sønderjyske kirkegård
Der planlægges et besøg med et højtideligt program i denne særlige anledning. Det kan oplyses, at der herfra vil deltage en større delegation i dette besøg, herunder borgmester Mads Skau. Endeligt program, og dermed endelig rejsetidsrum kendes endnu, men I vil blive holdt orienteret.

Vedrørende besøg i Braine

Der er mulighed for at tage en ledsager med for egen regning. Optrækning foregår efter hjemkomst. Prisen for en ledsager har tidligere år været mellem 4.000 og 6.500 kr., afhængig af om ledsager skal have eget værelse, og prisen er med forbehold for fly- og hotelpriser på rejsetidspunktet. Haderslev Kommune står for alt det praktiske vedrørende besøget.

Lidt info om selve rejsen 9.-12. november 2023

De præcise rejsetidspunkter kendes endnu ikke, men rejsen består af 3 overnatninger med afrejse i løbet af den 9. november, og hjemrejse den 12. november.

Torsdag 9. november

Kl. 06.00 - Afgang fra Billund, ankomst Luxembourg kl. 10:20 (med mellemlanding i Amsterdam).

Fælles bustransport fra Luxembourg til Metz i Frankrig, hvorfra der vil være udflugt til steder i området med relation til 1. Verdenskrig.

Fredag 10. november

Fælles udflugt

Fælles transport til og indlogering på hotel i Reims.

Lørdag 11. november

Mindehøjtidelighed i og ved kirken i Braine, ved henholdsvis den danske og den franske kirkegård, fælles frokost (på invitation fra Braine Kommune)

Fælles transport til og indlogering på hotel.

Søndag 12. november

Kl. 9.40 - afgang Charles De Gaulle Lufthavn, Paris, ankomst Billund 11.25 (direkte).

Da rejsen denne gang foregår fra Billund vil der som udgangspunkt ikke blive tilbudt fælles bustransport til og fra Billund Lufthavn.

Der vil være fælles transport under hele opholdet i Frankrig, herunder fra og til lufthavnen.

Overnatning bliver på 3 forskellige hoteller denne gang.

Selve program for opholdet fremsendes senere.

Lidt info om Den Sønderjyske Kirkegård i Braine samt baggrunden for besøg hvert år den 11. november

I den lille by Braine i Nordfrankrig, ca. en times kørsel nordøst for Paris, ligger der en kirkegård, hvor de danske nordslesvigere/sønderjyder, der faldt i den 1. verdenskrig i tysk krigstjeneste ligger begravet. Kirkegården bestyres og drives af den Den Sønderjyske Fonds Mindelegat.

Den Sønderjyske Fonds Mindelegat blev oprettet den 7. december 1953 med det formål at holde den sønderjyske kirkegård i smuk og værdig stand til minde om de nordslesvigere, der under den store krig fra 1914 - 1918 gav deres liv for en sag, der ikke var deres og derigennem bragte det største offer for deres hjemstavn. Der er således tale om et mindesmærke, der er fælles for alle sønderjyder og Sønderjylland.

På den sønderjyske kirkegård er der i dag 79 krigergrave, der på symbolsk vis repræsenterer samtlige de godt 5000 dansksindede nordslesvigere fra hele det sønderjyske område, som faldt i 1. verdenskrig. Haderslev Kommune har som venskabsby med Braine, og som repræsentant for Sønderjylland, siden 1955 en gang årligt aflagt kirkegården i Braine et besøg i forbindelse med mindehøjtideligheden for afslutningen af den 1. verdenskrig den 11. november 1918.

Den sønderjyske kirkegård blev indviet den 15. juni 1924
Den Sønderjyske Fonds Mindelegat ledes af en bestyrelse bestående af borgmesteren i Haderslev Kommune, p.t. Mads Skau, et bestyrelsesmedlem udpeget af Haderslev Kommune, p.t. kommunalbestyrelsesmedlem Allan Emiliussen samt et medlem af den danske koloni i Paris, p.t. Christian Mourlaque. Christian er bosiddende i Paris.

Mindelegatet afholder samtlige udgifter til vedligehold af kirkegården i Braine og modtager årligt et tilskud til driften af kirkegården fra de 4 sønderjyske kommuner, fra Kolding og Vejen kommuner, samt fra Ellen og Ove Arkils Fond.

Billede: Plade opsat ved indgangen til Den Sønderjyske Kirkegård.

Ved budgetforhandlingerne i 2021 foreslog jeg, at der blev afsat et beløb, 75.000 kr., så fem foreninger eller organisationer fra Kolding Kommune kunne deltage ved fejringen af 100års jubilæet i 2024. Det kom med i budgetforliget og derfor kunne Kulturudvalget på sit møde den 9. oktober 2023, inviterer repræsentanter for: Danmarks-Samfundet i Kolding Kommune, Genforenings- og Grænsemuseet, Grænseforeningen for Kolding og omegn, Garderforeningen for Kolding og omegn samt repræsentanter for veteranerne i Kolding Kommune.

Billede: Søren Rasmussen underskriver budgetforliget.

Søren Rasmussen <sora@kolding.dk>

Tobias kristian Jørgensen; Ole Rosengreen-Martensen

Forslag til sag på Kulturudvalgets dagsorden

Kære Ole og Tobias

Jeg tænkte på om I ville være med til at fremsætte følgende sag på Kulturudvalgets dagsorden ?

“Formanden for Kulturudvalget Ole Martensen (V) og medlemmerne af Kulturudvalget Tobias Jørgensen (V) og Søren Rasmussen (O) anmoder om at følge sag optages på Kulturudvalgets dagsorden:

I forbindelse med budgetforliget vedtaget i oktober 2021 blev det besluttet at afsætte 75.000 kr. til foreningers deltagelse ved fejringen af 100året for indvielsen af Den Sønderjyske Kirkegård i Braine i Frankrig, Valdemarsdag, den 15. juni 2024.

Tanken var at beløbet skal dække deltagelsen for ti deltagere fra fem forskellige foreninger / organisationer.

Økonomi- og Strategiudvalget har på sit møde den 28. august endvidere besluttet at Kolding Byråd deltager med to Byrådsmedlemmer og en embedsmand.

Det foreslås derfor

at der inviteres to personer fra følgende foreninger/organisationer:

Danmarks-Samfundet i Kolding Kommune
Genforenings- og Grænsemuseet
Grænseforeningen for Kolding og omegn
Veteraner i Kolding
Garderforeningen i Kolding

at Haderslev Kommune orienteres om størrelsen på Kolding Kommunes delegation, således det kan indgå i planlægningen.”

Venlig hilsen
Søren

Sagen på Kulturudvalgets dagsorden:

Foreningsdeltagelse i Braine

23/23015

Resumé

Ole Martensen (V), Tobias Jørgensen (V) og Søren Rasmussen (O) anmoder om at få et forslag behandlet på Kultur. Forslaget handler om, at der inviteres ti foreningsrepræsentanter til markeringen af 100-året for indvielsen af Den Sønderjyske Kirkegaard i Braine i Frankrig.

Sagen behandles i

Kultur.

Forslag

Den konstituerede by- og udviklingsdirektør foreslår, at det af Ole Martensen (V), Tobias Jørgensen (V) og Søren Rasmussen (O) fremsatte forslag drøftes.

Beslutning Kultur den 09-10-2023

Det fremsatte forslag blev godkendt.

Sagsfremstilling

Formanden for Kultur Ole Martensen (V) og medlemmerne af Kultur Tobias Jørgensen (V) og Søren Rasmussen (O) anmoder om at følgende sag optages på Kulturudvalgets dagsorden:

I forbindelse med budgetforliget vedtaget i oktober 2021 blev det besluttet at afsætte 75.000 kr. til foreningers deltagelse ved fejringen af 100-året for indvielsen af Den Sønderjyske Kirkegård i Braine i Frankrig, Valdemarsdag, den 15. juni 2024.

Tanken var at beløbet skal dække deltagelsen for ti deltagere fra fem forskellige foreninger / organisationer.

Økonomi- og Strategiudvalget har på sit møde den 28. august endvidere besluttet at Kolding Byråd deltager med to Byrådsmedlemmer og en embedsmand.

Det foreslås derfor

at der inviteres to personer fra følgende foreninger/organisationer:

Danmarks-Samfundet i Kolding Kommune

Genforenings- og Grænsemuseet

Grænseforeningen for Kolding og omegn

Veteraner i Kolding

Garderforeningen i Kolding

at Haderslev Kommune orienteres om størrelsen på Kolding Kommunes delegation, således det kan indgå i planlægningen.”

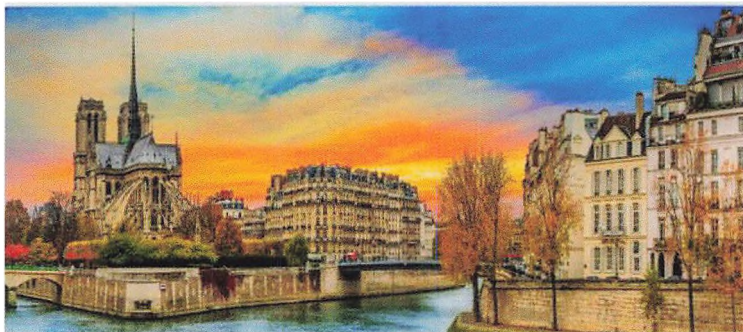
Forvaltningens vurdering:

Forvaltningen har været i kontakt med sekretariatet for Den Sønderjydske Fonds mindelegat til vedligeholdelse af den sønderjyske kirkegård i Braine. Sekretariatet oplyser, at der også fra Haderslev Kommune er intention om at sende en foreningsdelegation afsted til arrangementet den 15. juni 2024. Sekretariatet afsøger mulighederne for at arrangere en særlig foreningstur til arrangementet. Forvaltningen anbefaler, at Kolding Kommune følger dette arbejdet og tilslutter sig det fælles arrangement.

DANNEBROGS-SAMFUNDET I KOLDING KOMMUNE

Dannebrogs-Samfundet i Kolding Kommune blev inspireret af Kolding Kommunes UNESCO tur for frivillige til Den Sønderjyske Kirkegård og besluttede at arrangere deres egen bustur for medlemmer til fejringen af 100året.

TAG MED TIL BRAINE

Valdemarsdag - 15 juni - deltager Dannebrogs-Samfundet i 100 året for indvielsen af Den Sønderjyske Kirkegård, som ligger i Braine nær Soissons i Frankrig.

På kirkegården ligger 79 dansksindede sønderjyder, som alle faldt på tysk side i 1. verdenskrig. Mere end 5000 sønderjyder faldt i krigen. Kirkegården rummer et monument af arkitekt Oscar Gundlach-Pedersen (1860-1960). Efter en omfattende renovering, blev kirkegården Valdemarsdag - genindviet i 2013.

Den Sønderjyske Kirkegård blev sidste år udnævnt til UNESCO Verdensarv og det vil blive fejret i år - 100 året efter grundlæggelsen.

Er du medlem af Dannebrogs-Samfundet i Kolding kan du og din partner komme med for 2.500 kr./person i delt dobbeltværelse. (Prisen inkluderer bus/hotelmorgenmad, men er eksklusiv frokost, aftensmad og eventuelle entreer).

Send en mail til kolding@dannebrogs-samfundet.dk eller ring/sms 23 24 65 55 for at tilmelde dig. Sidste frist for tilmelding er 3. maj 2024.

Denne hjemmeside er beskyttet af danskrettslovgivning. Alle rettigheder forbeholdes.

© 2024 Dannebrogs-Samfundet i Kolding

Alle rettigheder forbeholdes.

Programmet - kort fortalt*

Vi tager afsted fra Kolding tidligt torsdag d. 13. juni - tjekker ind på hotellet i Soissons, om aftenen, når vi kommer frem.

Fredag d. 14. juni er der mulighed for en dag på egen hånd i byernes by, Paris. Bussen kører os derud efter morgenmadsen og henter os igen om aftenen.

Lørdag d. 15. juni deltager vi i det officielle arrangement** på Den Sønderjyske Kirkegård og søndag d. 16. juni sætter vi kursen mod Kolding igen.

*Prisen inkluderer bus/hotelmorgenmad, men er eksklusiv frokost, aftensmad og eventuelle entreer. **Den officielle arrangement er arrangeret af Dannebrogs-Samfundet i Kolding og vil blive gennemført i samarbejde med Dannebrogs-Samfundet i Kolding.

PROGRAM DEN OFFICIELLE DELEGATIONS TUR

Fredag, 14. juni

Mødetid i Billund Lufthavn: 2 timer før afgang.

Kl. 11.05 Afgang. Billund Lufthavn (flynr. AF1763)

Kl. 12.55 Ankomst Paris (Charles De Gaulle)

Kl. 14.00 (ca.) Fælles bustransport til hotel i Soissons ca. 60 km. Let frokost i bussen.

Kl. 15.00 Ankomst og tjek in på Hotel Des Frans, 52 Boulevard Jeanne d'arc, 02200 Soissons

Kl. 17.00 Fælles aftensmad på hotellet.

Kl. 18.00 Afgang fra hotellet til Braine (fælles bustransport)

Kl. 18.30-18.45 Ankomst og opstilling ved kirkegården

Kl. 19.00-19.20 Kranselægning på henholdsvis den sønderjyske og den franske kirkegård. Musik v. SMUK.

Kl. 19.30 Afgang til i Saint Yved kirke i Braine (fælles bustransport)

Kl. 20-21.15 Koncert med SMUK i Saint Yved kirke i Braine

Kl. 21.20 Venskabsreception i telt ved siden af Saint Yved kirke. Vært: Braine Kommune

Herefter afgang til hotellet (fælles bustransport)

Lørdag, 15. juni

Kl. 07.00-8.30 Morgenmadsbuffet på hotellet

Kl. 8.45 Afgang til Braine (fælles bustransport fra hotellet)

Kl. 9.15 Ankomst til Den Sønderjyske Kirkegård i Braine

Kl. 9.15-9.45 Opstilling mellem gravene på kirkegården

Kl. 10.00-10.30 Bisættelse af soldat Erik Petersen Skøtt v. de franske og danske myndigheder. Musik v. SMUK

Kl. 10.30-11.00 Opstilling udenfor kirkegården

Kl. 11.00-11.30 Fejring af 100 året for kirkegårdens indvielse (udenfor kirkegårdens mure)

Plantning af træ og lægning af blomster udenfor. Blomster forefindes ved kirkegården.

Herefter afgang til reception (fælles bustransport)

Kl. 12.30-14.30 Reception i telt ved Saint Yved kirke i Braine.

Værter: Braine og de syddanske kommuner

Under receptionen holdes diverse taler og der udveksles gaver

Kl. 15.00-16.00 Besøg hos Forsvarsbrødrene i Det Danske Hus i Braine.

Kl. 16.15 Afgang til hotellet i Soissons (fælles bustransport)

Kl. 19.00 Fælles aftensmad.

Søndag, 16. juni

Kl. 05:00 Morgenmadsbuffet på hotellet og tjek ud

Kl. 05.30 Afgang til lufthavn (fælles bustransport)

Kl. 08.40 Afgang. Paris (Charles De Gaulle) (flynr. AF1762)

Kl. 10.25 Ankomst Billund Lufthavn

Billede: Delegationerne fra Kolding Kommune foran mindesmærket på Den Sønderjyske Kirkegård, den 15. juni 2024.

BESØGET VED 100ÅRS JUBILÆET

Efter ankomst til Frankrig, den 14. juni, og indkvartering på hotellet i Soissons, gik turen til Den Sønderjyske Kirkegård i Braine. Her var der nedlæggelse af kranse. Først på den franske kirkegård og derefter på Den Sønderjyske Kirkegård. De to kirkegårde ligger ved siden af hinanden, med den danske fredshave imellem.

Billede: Der lægges kranse på den franske kirkegård.

Billede: Så går turen fra den franske til Den Sønderjyske Kirkegård.

Billede: Der gøres klar til kransenedlæggelse på Den Sønderjyske Kirkegård.

Billede: Kransenedlæggelse på Den Sønderjyske Kirkegård.

Billede: Garnisons- og regimentschef Lars Nygaard, Slesvigske Fodregiment, og den danske forsvarsattaché i Paris har lagt en krans ved mindesmærket og gør honnør.

Billede: Den danske fredshave i Braine anno 2024, med den franske kirkegård i baggrunden.

På kirkegården er opsat mindetavler med navnen på de 5.333 faldne sønderjyder fra 1. verdenskrig. De er opført efter sogn. Jeg benyttede besøget til, at finde min mormors halvbror, Heinrich Ferdinand Buhl fra Øster Lindet.

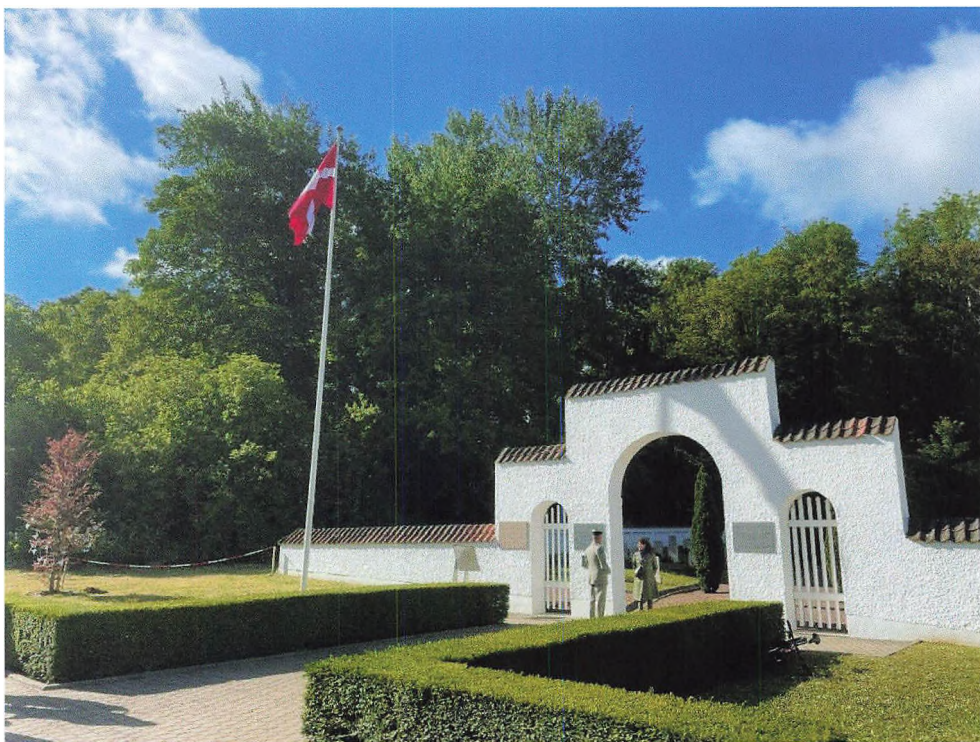
Heinrich blev født den 29. februar 1896 i Øster Lindet, han blev såret i slaget ved Somme, omkring den 10. september 1916 og kommer på lazaret i Achen, hvor han desværre døde den 30. oktober samme år. Han er begravet på Achen Ehrenfriedhof.

Billede: Søren Rasmussen ved mindetavlen hvor bl.a. Heinrich Ferdinand Buhl er opført.

Billede: Nærbillede af mindetavlen.

Billede: Indgangspartiet til Den Sønderjyske Kirkegård, 15. juni 2024, en meget smuk solskinsdag.

Derefter gik turen til kirken i Braine, Saint-Yved de Braine, hvor der var en smuk koncert med Slesvigske Musikkorps.

Billede: Der blev budt velkommen til koncert af Haderslevs borgmester Mads Skau og borgmester i Braine Francois Rampelberg takkede for koncerten.

Billede: Dejligt koncert med Slesvigske Musikkorps i den smukke Saint Yved kirke i Braine.

Billeder: Søren og Judit Rasmussen ved koncerten og t.h. dirigenten i aktion for Slesvigske Musikkorps ved koncerten, den 14. juni 2024.

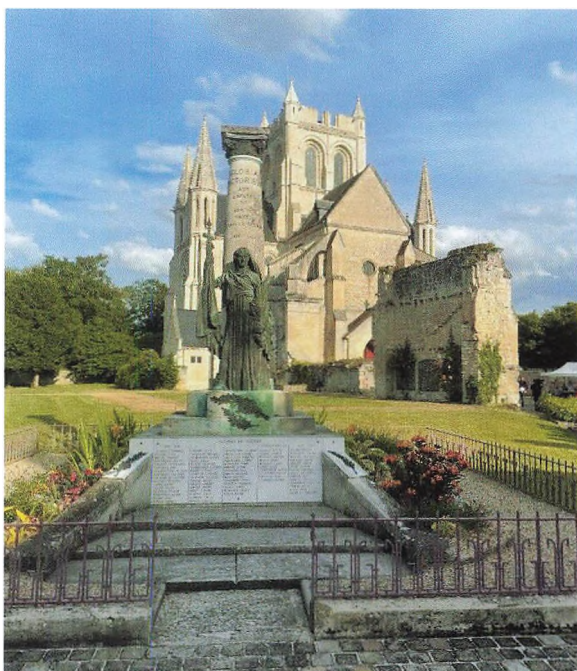

Til koncerten havde komponist Frederik Magle skrevet "Mit hjertes hjem – Suite for messingensemble" som en gave fra de seks sønderjyske kommuner til Braine kommune.

Billede: Program for koncerten i Saint Yved kirken i Braine.

Billede: Sanit Yved kirken, i forgrunden mindesmærke for de sognebørn som mistede livet under første verdenskrig.

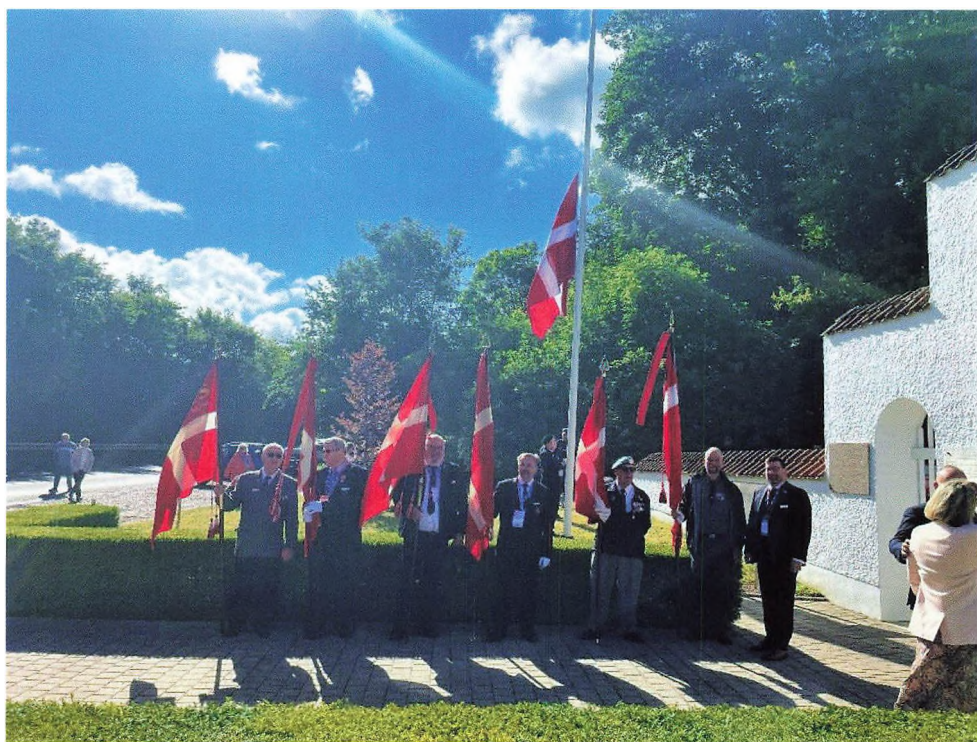

Efter koncerten var Braine kommune vært ved en hyggelig reception i en skøn have ved siden af kirken.

Billede: Reception i telt smykket med Dannebrog, Braine, den 14. juni 2024.

Lørdag den 15. juni, Valdemarsdag, var det så 100års dagen for indvielsen i 1924 og det blev fejret fra om morgenen.

Billede: Dannebrogssamfundet stod klar fra morgenstunden, til højre for faneborgen ses formanden for afdelingen i Kolding Kommune, Daniel Klestrup Bjærg.

Billede: Forsiden af programmet for genbegravelsen.

*Billede: Erik Petersen Skøtts urne.
Foto: Braine Kommune.*

Som det første skulle Erik Petersen Skøtt genbegraves efter at have været forsvundet på slagmarken ved Verdun i over 100 år.

Feltpræst ved Slesvigske Fodregiment, Jacob Bech Joensen, forestod genbegravelsen. Han begyndte med hilsen og bøn. Så trosbekendelsen, hvorefter vi sang "Se, nu stiger solen af havets skød" af Jakob Knudsen, med melodi af Oluf Ring. Feltpræsten læste salme 23 og holdt derefter prædiken. Slesvigsk Musikkorps spillede til afsyngelse af salmen "Kongernes konge" af Adolph Recke, med melodi af Emil Horneman.

Derefter overdrog den tyske viceforsvarsattaché Erik Petersen Skøtts jordiske rester fra Tyskland til Danmark.

Billede: Den tyske viceforsvarsattaché overdrager Skøtts jordiske rester til repræsentant for Slesvigske Fodregiment.

Billede: Feltpræst, Jacob Bech Joensen, med ryggen til, i forreste række ses fem slægtingen til Erik Petersen Skøtt.

Billede: Klar til genbegravelsen

*Billede:
Feltpræsten
taler for Erik
Petersen Skøtt.*

Billede: Trompetist ved Slesvigske Musikkorps spiller "Danmarks sidste honnør" ved urnenedsættelsen

Billede: Urnen nedsænkes. Foto: Haderslev Kommune.

Billede: Feltpræst, slægtninge og, med ryggen til, den danske forsvarsattaché i Frankrig, hvor de jordiske rester netop er nedsænket i graven.

Billede: Den tyske vice-militærattaché overdrager Erik Petersen Skøtts få efterlandskaber til Haderslevs borgmester, idet Skøtt var født i Haderslev.

Billede: Erik Petersen Skøtts få efterladenskaber; en ring, et lommeur og navneskiltet.

Billede: Præsten fra Den danske kirke, Frederikskirken, i Paris, Malene Bendtsen mellem fransk og dansk fane.

Efter jordpåkastelsen blev der bedt fadervor, hvorefter Slesvigske Musikkorps spillede til afsyngelsen af "Altid frejdig

når du går” med tekst af Christian Richardt og melodi af Christoph Ernst Friedrich Weyse.
Feltpræsten takkede så for deltagelsen og afslutningsvis spillede Slesvigske Musikkorps ”Slumre sødt i Slesvigsk jord”.

Billede: Den danske forsvarsattaché afslutter ceremonien og meddeler bl.a. at fejringen af 100året for Den Sønderjyske Kirkegård om kort tid vil foregå på pladsen uden for porten til kirkegården.

Billede: Erik Petersen Skøtts gravsted.

Billede: Erik Petersen Skøtts gravsted.

Billede: Efter bisættelsen skulle Dannebrog atter til tops og fejringen af jubilæet kunne gå i gang.

Billede: Søren Rasmussen ved indgangen til kirkegården.

Billede: Smukt indrammet med danske og franske faner blev det holdt taler om kirkegårdens historie og det dansk-franske venskab. Her er det Brains viceborgmester, Nathalie Mussot, der taler.

Billeder: Rigtig mange deltog i fejringen af 100året for indvielsen af kirkegården, både lokale franske borgere og tilrejsende danskere.

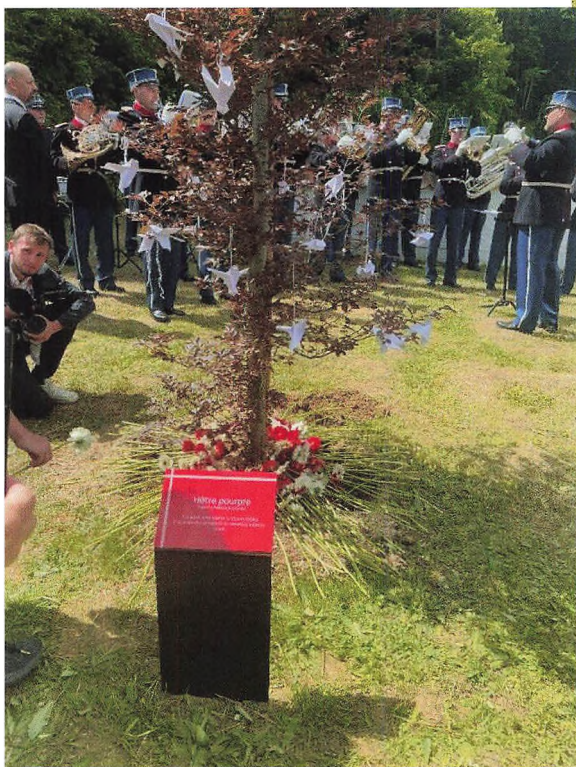

Billede: Efter talerne skulle der plantes et træ. Her er det den danske ambassadør i Paris der symbolsk lægger jord på, mens Braines borgmester, yderst til venstre ser til.

Billede: Braines og Haderslevs borgmester bidrager til plantningen.

Billede: Efterfølgende lagde de øvrige deltagende røde og hvide blomster ved træet.

Billede: Mindepladen afsløres af den lokale præfekt i Aisne Thomas Campeaux, den danske ambassadør, Braines og Haderslevs borgmestre.

*Billede: På skiltet står: "Kobber bøg *Fagus sylvatica purpurea* (latin, forf.) Dette træ blev plantet i anledning af 100året for den danske militære kirkegård."*

Billeder: Kolding Byråds to repræsentanter ved 100års jubilæet Hamlaoui Bahloul og Søren Rasmussen.

Billede: Min hustru Judit Brøndum Rasmussen var også med i Braine. Dejligt at kunne dele den bevægende oplevelse med hende.

Efter fejringen af 100året ved Den Sønderjyske Kirkegård gik turen tilbage til Braine hvor der atter var reception, i teltet ved kirken, denne gang med de seks danske kommuner som vært.

Billede: Hyggelig reception i teltet ved Saint Yved kirken.

Billede: Ved receptionen var der underholdning ved to lokale jazzmusikere og Slesvigske Musikkorps.

Billede: Ved receptionen underskriver den tyske viceforsvarsattache, borgmester Mads Skau og garnisons- og regimentschef Lars Nygaard fra Slesvigske Fodregiment en bekræftelse på, at Erik Petersen Skøtts jordiske rester er overdraget til Danmark. Foto: Haderslev Kommune.

Billede: Judit Brøndum Rasmussen ved receptionen.

Ved receptionen var der taler, der blev udvekslet gaver og der var en flot jubilæumskage.

Billede: Braines og Haderslevs borgmestre ved den fine kage.

Billede: Koldings 2. viceborgmester, Søren Rasmussen, med gaven fra Braine Kommune, en fin marmorsten med en smuk medalje til minde om 100året for Den Sønderjyske Kirkegård. Jeg aftalte med Hamlaoui Bahloul, at den skal overdrages til Genforenings- og Grænsemusset ved hjemkomst.

De pårørende til Erik Petersen Skøtt deltog også i receptionen og jeg fik en hyggelig snak med dem. Det var interessant at høre om deres overvejelser og følelser i forbindelse med genbegravelsen af deres slægtning. Ingrid Skøtt Nielsen, hvis bedstefar var bror til Erik Petersen Skøtt, fortalte, at på grund af krigstraumer, talte han aldrig om sine oplevelser under krigen, ej heller om broderen der forsvandt. Efterkommerne var således uvidende om historien om Erik.

Ingrid fortalte at hun var dybt bevæget over genbegravelsen og glædede sig over, at Erik havde fået en dansk begravelse.

Billede: Slægtninge til Erik Petersen Skøtt: Ingrid Skøtt Nielsen, Anne Vibeke Gregersen, Charlotte Bang og Morten Bang.

Efter receptionen gik vi gennem Braine på vej til Det danske hus, hvor franske veteraner har deres foreningslokaler. På vej gennem byen var vi alle meget imponerede over hvor mange private hjem, butikker og offentlige bygninger der var udsmykket med Dannebrog i anledning af 100års jubilæet.

Billeder: Delegationen besøgte "Foyer Du Combattant" Veteranernes hus også kaldet det danske hus, da den danske stat i taknemlighed har doneret penge til køb af ejendommen.

Ved besøget overrakte Hamlaoui Bahloul en gave fra Kolding Byråd. Det var en smuk bordflagstang med Dannebrog, doneret af Dannebrogsg-Samfundet ved hjælp af den lokale formand Daniel Klestrup Bjærge. Det var sidste officielle opgave og tidligt næste morgen gik turen retur til Danmark, for delegationen mange store oplevelser rigere.

DELTAGERELISTE

TØNDER KOMMUNE (6 pers)

Jørgen Popp Petersen, Borgmester

Barbara Krarup Hansen, 2. viceborgmester

Kim Printz Ringbæk, Formand Børn- og Skoleudvalget

René Noesgaard Andersen, Formand Kultur- og Fritidsudvalget

Lars Møldrup, Kommunaldirektør

Kia Fog Kristensen, Fagchef Sundhed, Kultur & Frivillighed

SØNDERBORG KOMMUNE (10 pers)

Kjeld Stærk, Byrådsmedlem

Christel Leiendecker, Formand Kultur, Idræt og Medborgerskab

Kirsten Helene Bachmann, Byrådsmedlem

Jesper Smaling, Byrådsmedlem

Erik Krogh, Byrådsmedlem

Thomas Worm Larsen, Byrådsmedlem

Bo Kleis Christensen, Byrådsmedlem

Niels Ole Moslund Bennedsen, Byrådsmedlem

Tim Johnny Hansen, Kommunaldirektør

Peter Norman Houe, Direktør for Kultur og Erhverv

AABENRAA KOMMUNE (5 pers)

Jan Riber Jakobsen, Borgmester

Signe Bekker Dhiman, Byrådsmedlem

Kirsten Nørgård Christensen, Byrådsmedlem

Tom Stefan Ahmt, Kommunaldirektør

Chriss Edward Mailandt-Poulsen, Direktør for Børn og Kultur

VEJEN KOMMUNE (7 pers)

Frank Schmidt-Hansen, Borgmester

Morten Iver Thorøe, Udvalgsformand

Ella Victoria Thorøe, Ledsager til Morten Iver Thorøe

Peter Svane, Byrådsmedlem

Martin Clausen, Byrådsmedlem

Sophus Arthur Uekermann Clausen, Ledsager til Martin Clausen

Ole Pedersen Slot, Kommunaldirektør

KOLDING KOMMUNE (3 pers)

Søren Brøndum Rasmussen, 2. viceborgmester

Judit Brøndum Rasmussen, Ledsager til Søren Brøndum Rasmussen

El Hamlaoui Bahloul, Byrådsmedlem

HADERSLEV KOMMUNE (12 pers)

Mads Skau, Borgmester

Mona Jessen Skau, Ledsager til Mads Skau

Henrik Rønnow, 2. viceborgmester

Allan Emiliussen, Kommunalbestyrelsesmedlem

Mogens Muxoll Søberg, Ledsager til Allan Emiliussen

Alex Bødikær, Kommunalbestyrelsesmedlem

Benny Ravn Bonde, Kommunalbestyrelsesmedlem

Annemette Lyhne Bonde, Ledsager til Benny Ravn Bonde

Hanne Pedersen, Kommunalbestyrelsesmedlem

Peter Karm, Kommunaldirektør

Marianne Weber Nicolajsen, Sekretær

Any Wang Palm, Kommunikationschef

ØVRIGE DELTAGERE (9 pers)

Jesper Hessellund Arkil, Bidragsyder til vedligehold af kirkegården

Nicole Allison Justice Arkil, Ledsager til Jesper Hessellund Arki

Bitten Bøgsted, Dansk-fransk Venskabsforening

Svend Rasmussen, Ledsager til Bitten Bøgsted

Laurids Jessen, Bidragsyder til vedligehold af kirkegården

Kirsten Jessen, Ledsager til Laurids Jessen

Christian Mourlaque, Fonden til vedligehold af kirkegården
(Frankrig)

Charlotte Dumont, Fonden til vedligehold af kirkegården
(Frankrig)

Romain Dumont, Ledsager til Charlotte Dumont (Frankrig)

KOLDING KOMMUNES DELEGATION AF FRIVILLIGE

Lene Wul, Stadsarkivar, turleder v. Kolding Kommune/
Stadsarkivet

Henning Haugaard, Grænseforeningen for Kolding og omegn

Jutta Juhl, Grænseforeningen for Kolding og omegn

Thomas Lauridsen, Grænseforeningen for Kolding og omegn

Christian Rasmussen, Genforenings- og Grænsemuseet

Bent Kiil, Genforenings- og Grænsemuseet

Andreas Jørgensen, Garderforeningen for Kolding og omegn

Hans Jørgen Andersen, Garderforeningen for Kolding og
omegn

Torben Jensen, Danske Veteraner

Eigil Søgaard, Dannebrogssamfundet

Nis Jørgen Steffensen, Skamlingsbankeselskabet

Delegationen af frivillige fra Kolding Kommune kørte med på
en tur arrangeret af Slesvigske Musikkorps støtteforening.

Programmet for turen var som følger:

"SMUK Støtteforenings bustur til Braine 13.-16. juni 2024 i anledning af 100 året for indvielsen af Den Sønderjyske Kirkegård

Vi rejser med Lauritzen Rejser og bor i Reims ca. 40 km. fra
Braine.

Hotellet er: Ibis Reims Tinquex***

50 Route des Soissons

F-51430 Tinquex

Dag 1, torsdag 13. juni

Tidlig afgang. Vi kører ned gennem Tyskland og Belgien til Frankrig. Ankomst til hotellet sen aften.

Dag 2, fredag 14. juni

Efter morgenmaden tager vi på tur til Verdun, som blev kaldt "helvedes forgård" under krigen, med ½ million faldne. Her skal vi se et af de mest kendte områder fra 1. Verdenskrig.

Vi besøger Fort Douamont, Douaumont National Cemetery (den store massekirkegård), Ossuaire Douaumont (benhuset) og Tranchée des Baïonnettes (bajonetgraven).

Vi kører så tilbage til hotellet, hvor vi spiser aftensmad, og efter den er der afgang til koncert med SMUK i kirken i Braine.

Dag 3, lørdag 15. juni

Vi kører til Braine, og her tager vi turen ad Chemin des dames enten på turen til Braine eller på hjemturen.

Vejen havde en strategisk betydning under krigen, og her blev udkæmpet 3 store slag 1. (1914), 2. (1917) og 3. (1918) slag ved Aisne.

I dag er der talrige krigsmindesmærker og kirkegårde, tyske, franske og britiske, langs hele ruten.

I Braine vil vi deltage i mindehøjtideligheden for 100-året for indvielsen af Den Sønderjyske Kirkegård med kransenedlæggelse og SMUK musik.

Her skal vi også overvære genbegravelsen af den sønderjyske soldat, Erik Petersen Skøtt fra Haderslev.

Herefter retur til aftensmad på hotellet i Reims.

Dag 4, søndag 16. juni

Tidlig morgenmad på hotellet, hvorefter hjemturen starter."

GENFORENINGS- OG GRÆNSEMUSEET

Lørdag den 22. juni 2024 besøgte jeg Genforenings- og Grænsemuseet, hvor jeg overdrog den fine marmorblok med medaljen til minde om 100året for indvielsen af Den Sønderjyske Kirkegård, som jeg fik til Kolding Kommune af borgmesteren i Braine. Jeg havde også taget lidt souvenirs med fra jubilæet; tre kuglepenne, et par krus og mit adgangsskilt, som skulle bæres ved arrangementerne i Braine.

Billede: Søren Rasmussen overdrager marmorblokken med mindemedaljen til formanden for Genforenings- og Grænsemuseet, Kaj G. Nielsen og til højre bestyrelsesmedlem Bent Kiil.

Billede: Marmorblokken med mindemedaljen. Foto: Genforenings- og Grænsemuseet.

Paul Verrier (1860-1938)
malet af Agnes Schmidt (1874-1952)

„De danske Slesvigere var Frankrigs venlige fjender, og vi franske bærer intet nag, men respekterer de døde, som faldt på Ærens Mark, idet vi forstår, hvor vanskelig, ja fortvivlet deres stilling var under udførelsen af deres tunge pligt...

Disse Faldne hviler nu at betragte som i et stykke dansk land, hvor de første indtryk viser dansk stil og danske farver, og besegler således det venskab, der er blevet til under samme ulykke i 1864 og 70 og nu under samme oprejsning...

Men for vore venlige fjender, hvis minde vi i dag ærer under Danmarks skønne flag, vil vi tro, at midt under den uhyre blodsudgydelse hyste håbets hvide Kors for deres øjne...

Slumrer derfor sødt i Frankrigs Jord, vi mindes Eder, som var det i Eders eget Moderland.”

Afslutningen på professor Paul Verriers tale ved indvielsen af Den Sønderjyske Kirkegård, den 15. juni 1924.

**"DEN SØNDERJYSKE KIRKEGÅRD
100 ÅR
- DEN FRANSKE FORBINDELSE"
100året og forbindelsen mellem
den danske by Kolding
og den franske by Braine
med Den Sønderjyske Kirkegård.**

**LE CIMETIÈRE MILITAIRE DANOIS
FÊTE SES 100 ANS !**

192
202

Venez nombreux !

Vendredi 14 juin 2024
20h

Concert de l'orchestre S
Orchestre militaire danois du F
d'infanterie de Slesvig.
Concert offert par les communes du Jutland
Église Saint-Yved de Braine

Samedi 15 juin 2024
11h

Cérémonie du Centenaire
Cimetière militaire danois

**AMBASSADE
DE DANEMARK**

ISBN 978-87-94314-12-1